

ลำดับเลขที่ ๑๑
รับที่ ๑๗๐๙ ๒๔๘
รับที่(อีเมล)
วันที่ ๒๘ ๐๗ ๒๕๖๓ ๑๘๔๕

ที่ กช ๐๓๐๗/๔๓๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน
จำนวน ๔ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๓๓๗๗ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๒๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายกฎกระทรวงที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจ
พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว) จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน
เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม
เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานคลองระบายน้ำสาย ๓ เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำน่าน เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำคลองน้ำไหล เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

มาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง
นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙
รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทานได้เสนอเรื่องขอออกกฎกระทรวง
ทั้งสี่ฉบับดังกล่าวเป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานจากผู้ใช้น้ำเพื่อกิจการโรงงาน
การประปา หรือกิจการอื่นในหรือนอกเขตชลประทาน เพื่อรับในการอนุญาตใช้น้ำ โดยคณะกรรมการรัฐมนตรี

ได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ และส่งร่างกฎกระทรวงให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ยังคง ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณา_r่างกฎกระทรวงดังกล่าวและ
กรรมชลประทานได้ยืนยันความถูกต้องในร่างกฎกระทรวงไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรียบร้อยแล้ว
สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณา
ร่างกฎกระทรวงเสร็จแล้ว มีการแก้ไขเล็กน้อย (ตามแบบการร่างกฎหมาย) จึงแจ้งเรียนยืนยันและขอให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาลงนาม ตลอดจนวัน เดือน ปี ในร่างกฎกระทรวง
แล้วส่งไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำลงประกาศราชกิจจานุเบกษาต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม
เอกสารที่ยังคง ๒

ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการรัฐมนตรีชุดใหม่ จึงมีความจำเป็น
ต้องเสนอร่างกฎกระทรวงทั้งสี่ฉบับดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวง
อีกครั้งหนึ่ง

๒. เมตตาความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)
แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐ
ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน
ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ
ที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนี้จะเป็นผลดีต่อการเงินและ
งบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้า
เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้
ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำอุปการคุณเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้ง
มาตรตัวน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้
ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มี
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง

พุทธศักราช ๒๕๔๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมายที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว

๔.๓ สำหรับปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาครอบคลุม จำนวน ๒ ทางน้ำ ได้แก่ ทางน้ำชลประทานคลองแยก ๖ ขวา ของคลองซอย ๕ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝั่งซ้าย มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๓๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีผู้ใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมและกิจการประปา แต่คาดว่าจะมีผู้ใช้น้ำในอนาคต มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๑๖๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๕,๘๕๕ ไร่

ทางน้ำชลประทานคลองแยก ๗ ขวา ของคลองซอย ๕ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝั่งซ้าย มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๓๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีผู้ใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมและกิจการประปา แต่คาดว่าจะมีผู้ใช้น้ำในอนาคต มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๒๔๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๘,๐๘๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำสาย ๓ มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีผู้ใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมและกิจการประปา แต่คาดว่าจะมีผู้ใช้น้ำในอนาคต มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๓๒,๘๕๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานแม่น้ำน่าน มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๓,๓๖๔.๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาค สาขาพิษณุโลก หน่วยบริการพรมพิราม ขอนถมใช้น้ำ ประมาณ ๑.๒๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๗๐๐.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองน้ำใหญ่ มีปริมาณความจุอ่างเก็บน้ำ ประมาณ ๓๙.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาค สาขากำแพงเพชร ขอนถมใช้น้ำ ประมาณ ๐.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๒๓.๘๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๒๕,๐๐๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้งทั้งหมดนี้ไม่มีผลกระทบต่อบริษัทที่ใช้น้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๕. ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรคหนึ่ง (๑)

- กฎหมายที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาครบปูม เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานคลองระบายน้ำสาย ๓ เป็นทางน้ำชาลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำน่าน เป็นทางน้ำชาลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำคลองน้ำไหล เป็นทางน้ำชาลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามที่ได้เสนอ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชาลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpolo_rid@rid.go.th